

Concept Programmabegroting 2024

Groenalliantie Midden-Holland e.o.

Nieuw uitkijkpunt in het Reeuwijkse Hout

Concept Begroting 2024

Inhoud

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	2
3. PROGRAMMA INSTANDHOUDING GEBIEDEN	6
3.1. GEBIEDSBEHEER	6
3.1.1. BEHEERINFORMATIE	6
3.1.2. UITVOEREN TERREININSPECTIES	6
3.1.3. ONDERSTEUNING RECREATIE-, LANDSCHAPS- EN NATUURBEHEER	7
3.1.4. UITVOEREN TERREINBEHEER	7
3.1.5. OMGEVINGSCOMMUNICATIE	8
3.1.6. BEHEER VASTGOED EN GRONDEN	8
3.1.7. TOEZICHT EN HANDHAVING	9
3.1.8. VERGUNNINGEN, ONTHEFFINGEN EN TOESTEMMINGEN	9
3.2. MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID	9
3.2.1. VRIJWILLIGERS EN ACTIEF BURGERSCHAP	9
3.3. PLANNEN MAKEN	10
3.3.1. PLAN- EN PROJECTVOORBEREIDING	10
3.4. OVERHEAD	10
3.4.1. BESTUURSPRODUCTEN	10
3.4.1.1. ACCOUNTMANAGEMENT	10
3.4.1.2. BESTUURSADVIES	11
3.4.1.3. SECRETARIAAT	11
3.4.2. FINANCIËLE DIENSTEN	11
3.4.2.1. FINANCIËEL BELEID	11
3.4.2.2. PLANNING EN (PROJECT)CONTROL	12
3.4.3. JURIDISCHE DIENSTEN	12
3.4.3.1. AANSPRAKELIJKHEID	12
3.4.3.2. JURIDISCHE ONDERSTEUNING	12
3.4.3.3. PROCEDEREN	13
3.4.3.4. WOB-PROCEDURES	13
3.5. PROJECTENKREDIETEN	13
3.6. MUTATIES RESERVES	13
3.7. WAT GAAT HET KOSTEN	14
4. PARAGRAFEN	15
4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	15
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	18
4.3 FINANCIERING	19
4.4 GRONDBELEID	20
4.5 BEDRIJFSVOERING	21
5. FINANCIËLE BEGROTING	22
6. BIJLAGEN	26

1. Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn voor het begrotingsjaar 2024 de speerpunten per programma benoemd. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaplan en hoofdstuk 4: Paragrafen. In hoofdstuk 3 is ook beschreven wat onder de reguliere werkzaamheden valt.

Bestuurlijke opgaven 2024 e.v.

Het bestuur van de Groenalliantie heeft haar hoofdogaven voor 2024 e.v. als volgt geformuleerd.

Uitvoeren Kerntaken

- **De zorg voor beheer, (gebieds-)ontwikkeling, handhaving en communicatie**
Het primaire belang van de Groenalliantie is de bescherming van de belangen van natuur, recreatie en landschap conform de doelstelling in de Gemeenschappelijke regeling. De uitvoeringstaken van de Groenalliantie worden tussen 2019 en 2026 uitgevoerd door samenwerkingspartner Staatsbosbeheer. Dit maakt onderdeel uit van de op 12 december 2018 afgesloten samenwerkingsovereenkomst.
- **Uitvoeren projecten Ontwikkelplan (follow-up programma Kwaliteitsimpuls)**
Het bestuur zet met het Ontwikkelplan Groenalliantie 2030 de koers uit voor de komende 10 jaar als vervolg op de omvangrijke en succesvolle Kwaliteitsimpuls Groenalliantie. Het Ontwikkelplan biedt, samen met de bijbehorende Investeringsagenda het handelingskader voor samenwerken met gebiedspartners aan nieuwe opgaven.

Duidelijke Planvorming en Kaderstelling

- **Aan de slag met nieuwe ambities op het gebied van investeringen en maatschappelijke opgaven**
De Groenalliantie wil ook in de periode 2023 blijven investeren in nieuwe projecten die recreatieve meerwaarde bieden. Dit gebeurt binnen de kaders van bovengenoemd Ontwikkelplan (2021), voorzien van de bijbehorende (dynamische) investeringsagenda. Naast gebiedsgerichte investeringen wil de Groenalliantie ook positief bijdragen aan maatschappelijke opgaven als bewegen, gezondheid, biodiversiteit, klimaatadaptatie en de energietransitie. De opgaven zoals benoemd in het Ontwikkelplan worden opgepakt en samen met gebiedspartners en maatschappelijke partijen uitgewerkt.

Samenwerken en coalities

- **Deelname aan diverse vormen van netwerksamenwerking op het niveau van het Groene Hart**
Groenalliantie wil ook in de komende tijd in de regio Midden Holland graag het effect van haar eigen handelen vergroten door de samenwerking te zoeken met andere gebiedspartijen en terreinbeheerders afhankelijk van hoe dit zich in relatie tot de provincie Zuid-Holland ontwikkelt. In aanvulling op de eigen gebiedsgerichte investeringen kan het hierbij bijvoorbeeld gaan om een gepaste bijdrage van Groenalliantie aan investeringen van derden in (recreatieve) verbindingen en transferia in en tussen de beheergebieden en hun omgeving.
- **Uitwerken en vormgeven van de horizontale samenwerking met Staatsbosbeheer**
In de samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer staat de afspraak, dat met Staatsbosbeheer in de periode tot 2026 wordt ingezet op de op- en uitbouw van een duurzame samenwerking teneinde elkaars doelstellingen nog verder te versterken. Hierbij

hebben Partijen onder meer het oog op een optimale verdeling van natuur en recreatie, een onderlinge goede verbinding van netwerken en een optimale en efficiënte benutting van middelen en capaciteit. Dit is vooral interessant bij aangrenzende eigendommen en bij combinaties van taken. Het Ontwikkelplan is hiervoor het plankader.

Gebiedsadviescommissies

Het Dagelijks Bestuur zal ook in 2024 haar voorgenomen plannen en investeringen voor advies voorleggen aan de gebiedsadviescommissie Groenalliantie. Deze advisering wordt betrokken bij de besluitvorming in het Algemeen Bestuur. Adviezen van de commissie moeten passen binnen de doelstelling van de Groenalliantie en haalbaar en betaalbaar zijn.

Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Gebiedsbeheer

Het product Gebiedsbeheer is gericht op het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. Dit product wordt in 2024 onder verantwoordelijkheid van Staatsbosbeheer uitgevoerd. De voor 2024 geprognosticeerde uitgaven voor groot onderhoud zijn in de begroting vermeld (zie programma 3.1).

Grondpositie en exploitatie

Dit product is gericht op actief beheer van de grondpositie en exploitaties. Er wordt constructief meegedacht met (uitbreidings-)wensen van gevestigde of nieuwe partijen, die zo nodig in een (aanvullende) overeenkomst worden vastgelegd. Op toevoeging van andere, nieuwe, commerciële functies wordt niet actief ingezet. Zie verder paragraaf 3.1.

Toezicht en Handhaving

Basisuitgangspunten voor de inzet van Toezicht & Handhaving ("T&H"):

- de veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen;
- de eigendommen van het schap heel houden.

De primaire inzet van T&H richt zich bij overtredingen op handhaving in de gebieden. Zie voor aandachtspunten per werkgebied paragraaf 3.1. Activiteiten waar een vergunning, ontheffing of toestemming voor is verleend worden gecontroleerd op naleving van de voorwaarden.

Een goede wisselwerking met de boswachters beheer, ecologie en publiek is bij handhaving van groot belang. Een voordeel van de samenwerking met Staatsbosbeheer is, dat deze functies sedert 2017 in één team zijn ondergebracht. Uitvoering vindt plaats aan de hand van het Handhavingsplan Staatsbosbeheer – Zuid-Holland. Hierin zijn prioriteiten vastgesteld voor de gebieden van de Groenalliantie.

Communicatie

Het bestuur wordt gefaciliteerd in het vertalen van haar ambities aan het publiek en het op een positieve wijze beïnvloeden van de publieke opinie. Daarnaast wordt ingezet op de promotie van de recreatiegebieden, de bestaande routenetwerken en andere voorzieningen van de Groenalliantie in en om de recreatiegebieden, zodat de bekendheid wordt vergroot, de ontwikkelingen van de kwaliteitsimpuls bekend zijn en het bezoek aan de gebieden wordt gestimuleerd. Hiervoor zullen digitale communicatiemiddelen worden gebruikt, naast bijvoorbeeld advertenties in recreatieve bladen.

Centraal hierin staat de boswachter publiek als gezicht van het gebied en aanspreekpunt voor vragen van omwonenden, recreanten, ondernemers, andere gebiedspartijen en media. Daarnaast worden indien relevant ook de communicatiekanalen van Staatsbosbeheer benut, zoals het boswachtersblog. Er zal in de communicatie in 2024 worden ingezet op gebiedseigen thema's, bijvoorbeeld met excursies of informatieavonden. Doel hiervan is om de gebruiker en omwonenden bewust te maken van hetgeen er in de (vernieuwde) gebieden te beleven en te zien is. Tevens is dit een goede manier om de bezoekers het gevoerde beheer te laten zien en dit uit te kunnen leggen.

Gestreefd wordt naar een zo hoog mogelijke mate van zichtbaarheid, aanspreekbaarheid en herkenbaarheid. De boswachter publiek is hét gezicht naar buiten toe.

Ontwikkeling

Groenalliantie wil haar gebieden duurzaam beheren en ontwikkelen. Het Ontwikkelplan (2021) geeft de richting en kaders aan voor het strategisch en tactisch handelen van het bestuur ten aanzien van investeringen, meerjarig beheer, omgang met maatschappelijke vraagstukken en samenwerking met andere partijen (waaronder de horizontale samenwerking met Staatsbosbeheer). Het Ontwikkelplan is voorzien van een bijbehorende (dynamische) investeringsagenda. Voor 2024 is de verwachting dat binnen het programma 'Groen voor iedereen' de volgende projecten opgestart dan wel verder uitgevoerd gaan worden:

- Revitalisering en uitbreiding bossen;
- Verkennen verbetering watersysteem en waterkwaliteit;
- Ontwikkelen concept natuureducatie;
- Gemarkeerde wandelroutes Reeuwijkse Hout;
- Opstellen Ontwikkelingskader tuinen Goudse Hout;
- Gemarkeerde wandelroutes Goudse Hout;
- Fietsenstalling Goudse Hout;
- Gemarkeerde Wandelroutes Weegje/Oostpolder;
- Speelpolder, hondenstrand en speelplaats Krimpenerhout;
- Speelplaats Boveneind;
- Herinrichting entree Kerkweg Loetbos.

Financiële samenvatting

Exploitatie

De begroting 2024 is in evenwicht.

De jaarlijkse prijsindexatie op basis van het bestuursadvies FKGR bedraagt 6,4% voor de personele lasten en 9,0% voor de materiele lasten. Deze indexen zijn toegepast op de daarvoor in aanmerking komende lasten zoals opgenomen onder de uitgangspunten.

De theoretische stijging van de lasten op basis van dit percentage bedraagt afgerond € 285.000.

Doordat niet alle lasten worden geïndexeerd en door overige mutaties in de lasten en baten (extra pachtopbrengsten van € 40k en rentebaten van € 120k) bedraagt het werkelijk te dekken bedrag om de begroting in evenwicht te brengen afgerond € 97.000. Dit komt omgerekend neer op een prijsindex van afgerond 6% voor de verhoging van de deelnemersbijdragen.

De begrote deelnemersbijdragen over 2023 bedroegen € 1.706.300. Deze worden opgehoogd met € 97.000 naar € 1.803.300. Dit bedrag is verdeeld naar verhouding van de inwoneraantallen per 1 januari 2023.

Het meerjarig perspectief tot en met 2027 is sluitend, uitgaande van een continuering van de provinciale bijdrage of anderszins van € 1,6 mln. op jaarbasis. Voor een nadere specificatie van de lasten en baten wordt verwezen naar onderdeel 3.7.

De afspraken met de provincie over haar uittreedvergoeding borgen de continuïteit van de huidige exploitatie van Groenalliantie tot en met 2025.

De periode na 2025 vraagt om meer keuzes en maatregelen. Er vindt nog steeds overleg plaats op ambtelijk en bestuurlijk niveau over de hoogte van de provinciale bijdrage na 2025. In de risicoparagraaf onder 4.1 is opgenomen dat voor de jaren 2026 en 2027 mogelijk voor € 1,2 mln. een beroep moet worden gedaan op de algemene reserve.

Vermogenspositie

De geprognostiseerde eindstand van de algemene reserve ultimo 2024 bedraagt € 2,5 mln. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de meerjarenraming en de vermogenspositie.

2. Uitgangspunten

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Deze wetsaanpassing heeft onder meer gevolgen voor de indieningstermijn van de programmabegroting. De ontwerp-programmabegroting moet op 15 april voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar naar de deelnemers en de provincie Zuid-Holland gestuurd worden. De keuzes die het recreatieschap maakt uit de Producten en Diensten Catalogus van Staatsbosbeheer zijn leidend voor de begroting 2024.

Het uitgangspunt voor de programmabegroting 2024 is het bestaande en aanvaarde beleid, zoals vastgelegd in de programmabegroting 2023, de najaarsrapportage 2022, de concept jaarrekening 2022, kredietmutaties en de besluiten van het Algemeen Bestuur tot 1 maart 2023. De opbrengsten uit huren, pachten, e.d. worden conform de actuele contracten bijgesteld. Ook worden eventuele nieuwe (externe) ontwikkelingen (bij bestaand beleid) meegenomen. De begroting Onderhoudskosten wordt gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan TBM.

De begroting is geïndexeerd voor 9,0% op materiaal en 6,4% op personeel (dienstverlening SBB) volgens "De financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden voor begrotingen 2024". Deze indexering is toegepast op alle lasten, met uitzondering van belastingen, verzekeringen, rentelasten en afschrijvingen. Op basis van het voorzichtigheidsbeginsel, is de indexering niet toegepast op de baten. Voor de meerjarenraming 2025 tot en met 2027 is geen indexering toegepast.

De deelnemersbijdragen zijn opnieuw berekend. Hierbij is rekening gehouden met de indexatie. Omgerekend komt dit uit op € 7,92 per inwoner (2023: € 7,57).

In de voorliggende begroting 2024 is de dienstverlening van Staatsbosbeheer opgenomen overeenkomstig de dienstverleningsbedragen uit de begroting 2022 rekening houdend met de verhoging met de index van 6,4%.

De begroting 2024 en de meerjarenraming 2024-2027 moeten, conform de uitgangspunten in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), structureel en reëel in evenwicht zijn. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Als dit niet het geval zou zijn, zou de kans groot zijn dat er op termijn een begrotingstekort ontstaat. De nadere uitwerking is opgenomen in de financiële begroting (zie hoofdstuk 5). De begroting 2024 bevat conform voorschriften in het BBV een meerjarenraming. Zie hoofdstuk 5 financiële begroting.

3. Programma Instandhouding gebieden

Het programma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Projectkredieten
- Mutatie reserves

3.1. Gebiedsbeheer

Door de toepassing van de producten- en dienstencatalogus wordt transparant welke inzet Staatsbosbeheer zal plegen bij de uitvoering van terreinbeheer. Er wordt expliciet zichtbaar gemaakt welke inzet Staatsbosbeheer pleegt ten behoeve van het verwerken van de beheer informatie, uitvoeren van terreininspecties, ondersteuning van recreatie-, landschaps- en natuurbeheer, inzet van vrijwilligers en betrekken samenleving bij het (natuur)beheer. Ten opzichte van de bestaande situatie is sprake van intensiveren van terreininspecties. Hier geldt dat de kosten voor de baten uitgaan. Gericht inspecteren moet bijdragen aan verhoging van de betrouwbaarheid van de beheer informatie en kwaliteit van bestekvoorbereiding en opdrachtverlening bij de uitvoering.

3.1.1. Beheer informatie

Wat willen we bereiken

Beheer informatie levert inzicht in de beheerwerkzaamheden en kosten voor de komende jaren. Deze informatie is onmisbaar voor een goede beheer voorbereiding en -uitvoering in uw terreinen.

Wat gaan we er voor doen

Met en is weten. Daarom is het van belang dat de beheer informatie inzichtelijk en op orde is. De koppeling aan een Geografisch Informatie Systeem (GIS) aan het Terrein Beheer Model maakt data en kosten inzichtelijk, goed te beheren en te vergelijken. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kaartmateriaal van de huidige en toekomstige inrichting, planningen, geografische gebiedsanalyses en beschrijvingen van kapitaalgoederen zoals wegen en paden, maar ook 'kunstwerkpaspoorten' voor bijvoorbeeld bruggen en steigers.

3.1.2. Uitvoeren terreininspecties

Wat willen we bereiken

Het uitvoeren van inspecties leidt tot actuele, heldere beheer data. Daarmee kan op de korte termijn de kwaliteit en veiligheid in de gebieden gewaarborgd worden en is op de langere termijn inzicht in de noodzakelijke investeringen.

Wat gaan we er voor doen

Door systematische visuele en technische inspecties te doen blijft er zicht op de onderhoudsstaat van de natuur- en recreatieterreinen. Zo kan er tijdig bijgestuurd worden.

Inspecties stellen in staat dat:

- de kwaliteit van het terrein te geborgd wordt;
- de meerjarenplanningen groot onderhoud actueel gehouden wordt;
- de veiligheid in het gebied (beter) gewaarborgd blijven;
- er invulling gegeven wordt aan aantoonbaarheid (juridische aansprakelijkheid).

3.1.3. Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een natuurlijke en eigentijdse inrichting van de terreinen, met naast recreatieve mogelijkheden ook aandacht voor landschappelijke kwaliteit en vergroting van de biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Terreinbeheer is continu inspelen op nieuwe wettelijke kaders en op vragen en veranderend gebruik van stakeholders in en om de terreinen. Het is dan ook belangrijk om deze vraagstukken goed te volgen en aanpassingen te onderbouwen en te implementeren in het beheer.

Recreatieadviseurs, ecologen en landschapsarchitecten zetten hierbij hun kennis van zowel het recreatiegebruik en de natuur- en landschapswaarden van de gebieden als hun landelijke expertise in, zodat het beheer wordt ingericht vanuit een integraal perspectief.

In het Ontwikkelplan Groenalliantie 2030 is veel aandacht voor de natuurwaarden en de biodiversiteit in de natuur- en recreatiegebieden. Deze natuurwaarden en biodiversiteit staan ook in de gebieden van de Groenalliantie onder druk mede door toenemende recreatieve drukte en klimaatverandering. Waar mogelijk gaat de Groenalliantie het beheer meer richten op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden en biodiversiteit.

Om aan bovenstaande invulling te geven is in het ontwikkelplan en de daarbij behorende investeringsagenda 2021- 2025, een voorziening opgenomen betreffende het op korte termijn uitvoeren van een aantal quick wins in zes gebieden van Groenalliantie.

3.1.4. Uitvoeren terreinbeheer

Wat willen we bereiken

Efficiënt en hoogwaardig terreinbeheer levert een duurzaam onderhouden recreatie- en natuurgebied op dat aansluit op de wensen van bezoekers, met faciliteiten die schoon, heel en veilig zijn. Daarnaast draagt het beheer bij aan natuurwaarden en biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Binnen de kaders van wet- en regelgeving en met behoud van de landschappelijke kwaliteit wordt integraal en duurzaam terreinbeheer uitgevoerd. Verder wordt er op basis van Social Return gewerkt; en wordt ervaring in beheer, recreatie en biodiversiteit gedeeld. Uitvoering van het werk gebeurt op basis van het Terrein Beheer Model. Deze systematiek garandeert de kwaliteit van het beheer en maakt vervangingsinvesteringen voor dagelijks en groot onderhoud per jaar inzichtelijk. De meerjarige onderhoudsplanning geeft ook inzicht voor de lange termijn.

3.1.5. Omgevingscommunicatie

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een brede waardering voor de gebieden, heldere communicatie en samenwerking met belanghebbenden, gezamenlijke verantwoordelijkheid en begrip voor beheermaatregelen.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij uw gebieden en willen graag meedenken en bijdragen aan het beheer van terreinen. Goed terreinbeheer betekent dus ook: communicatie en samenwerking met de omgeving en belanghebbenden. Er wordt gebruik gemaakt van diverse vormen van gebieds- en stakeholdercommunicatie, zoals participatie- en informatiebijeenkomsten, woordvoering, en (landelijke) online en offline communicatiekanalen. De boswachters zijn hierbij lokaal aanspreekpunt en monitoren wat er in de omgeving leeft. Uiteraard worden ook landelijke expertise en netwerken ingezet.

De Groenalliantie en Staatsbosbeheer willen bij omgevingsmanagement nauwer samenwerken. Daarbij zal Staatsbosbeheer de afhandeling van klachten en meldingen zoveel mogelijk zelf blijven verrichten omdat dit rechtstreeks voort komt uit de activiteiten van Staatsbosbeheer. De afstemming over de communicatiestrategie en verrichten van communicatie-uitingen via de diverse kanalen kan na afstemming ook via de deelnemende gemeenten worden uitgevoerd. De aan het schap deelnemende gemeenten en Staatsbosbeheer zullen afspraken over de taakverdeling bij omgevingsmanagement verder uitwerken.

3.1.6. Beheer vastgoed en gronden

Bij economisch beheer is een onderscheid gemaakt in vier typen activiteiten:

- Operationeel beheer;
- Advisering;
- Aan- en verkopen;
- Projectgebonden activiteiten.

Onder economisch beheer zijn inbegrepen de inzet voor operationeel beheer, advisering over grondbeleid en aan- en verkopen voor kleinere transacties (< 1 ha). Geen rekening is gehouden met de inzet t.b.v. grotere aan- en verkopen. Daarvoor zullen, als die zich aandienen, afzonderlijk voorstellen aan het bestuur worden voorgelegd. Het sluiten van samenwerkings- en exploitatieovereenkomsten en ook de inzet voor tijdelijk beheer worden toegerekend aan de projecten waarvoor die inzet noodzakelijk is.

Wat willen we bereiken

Professioneel vastgoed- en grondbeheer houdt voor u de (vermogens)positie op orde. U voldoet bovendien aan de rechten en plichten die het eigendom met zich meebrengt. Zorgvuldig en passend medegebruik draagt bij aan het recreatieaanbod én aan structurele inkomsten.

Wat gaan we er voor doen

De grondpositie (de gronden en vastgoed binnen het werkingsgebied) vormt de basis van elk natuur- en recreatiegebied. Duurzame borging van dit bezit vraagt om zorgvuldig beheer (goed rentmeesterschap). Daarmee wordt invulling gegeven aan verzoeken om medegebruik, bijvoorbeeld door erfpacht- of andere gebruiksovereenkomsten aan te gaan, inclusief de administratieve, financiële en juridische afwikkeling daarvan. Professioneel grond- en vastgoedbeheer is ook financieel van belang: de grond en gebouwen vormen immers uw kapitaal.

3.1.7. Toezicht en handhaving

De dienstverlening met betrekking tot toezicht en handhaving is gericht op een zo efficiënt en effectief mogelijke inzet door het toepassen gebiedsrisicoanalyses en door gebied overschrijdende aansturing van BOA-capaciteit.

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een gebied aan te bieden waar mensen zich veilig en welkom voelen en waar de natuur wordt beschermd. Door naleving van de wet- en regelgeving blijft de kwaliteit van het gebied op orde en de recreatie- en belevingswaarde hoog.

Wat gaan we er voor doen

Toezicht en handhaving bestaat uit vier onderdelen:

- Gastheerschap voor de gebruikersgroepen;
- Handhaving op geldende bepalingen en wetgeving;
- Samenwerking met andere bevoegde toezichthouders (politie, gemeentelijke handhavers);
- Vaartoezicht in waterrijke gebieden.

De uitvoering van deze onderdelen door boswachters met boa-bevoegdheden, gebeurt o.a. gemeenten en andere toezichthouders. Hierbij wordt ingespeeld op de aard van het gebied en mogelijke probleemsituaties in de terreinen en/of op het water.

3.1.8. Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

Wat willen we bereiken

De gebieden bieden ruimte voor initiatieven van derden, zorgvuldig getoetst aan de andere belangen voor het terrein. Afspraken met partijen leggen we vast en communiceren we.

Wat gaan we er voor doen

De gebieden worden regelmatig gebruikt door organisaties en particulieren voor het organiseren van activiteiten en evenementen. Dat is een maatschappelijke meerwaarde! Want naast het beschermen van natuur, zijn ook het beleven en benutten van terreinen belangrijke waarden. Maar niet alles kan en mag overal. Daarom is het nodig om heldere afspraken te maken over het gebruik van het gebied en de faciliteiten, zeker bij grote bezoekersaantallen. Dit wordt vastgelegd in de vorm van een vergunning (verlening door gemeenten), ontheffing of toestemming. Vanzelfsprekend op basis van de afspraken en doelstellingen die voor een terrein gelden.

3.2. Maatschappelijke betrokkenheid

3.2.1. Vrijwilligers en actief burgerschap

Wat willen we bereiken

Een zorgvuldige aanpak van vrijwilligerswerk en actief burgerschap leidt tot betrokkenheid, betekenis en plezier bij gebruikers en de omgeving van het gebied. De vrijwilligers werken mee aan excursies, jeugdactiviteiten en terreinbeheer, maar ook helpen zij bij monitoring, toezicht en handhaving en bij vragen, meldingen en klachten van bezoekers.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij de gebieden en zetten zich er graag voor in. 'Vrijwilligers

en actief burgerschap' is een essentieel product om hen hiervoor op een zorgvuldige, professionele manier ruimte te bieden en terreinen op eigentijdse wijze te beheren. Dat levert kwalitatief hoogstaand gebiedsbeheer op en bovendien draagvlak in de omgeving.

Het bestaat uit o.a.:

- professionele begeleiding inzet van vrijwilligers;
- faciliteren en onderhouden van participatiegroepen;
- samenwerken met bewonersplatforms, stichtingen en verenigingen.

3.3.Plannen maken

Ten laste van dit budget wordt alleen de inzet van capaciteit benodigd voor het opstellen van een bestuursvoorstel gebracht. Dit voorstel heeft als doel het bestuur zich uit te laten spreken of men het gesignaleerde probleem wil oplossen of de kans wil benutten en bereid is daarvoor middelen beschikbaar te stellen. Zo'n voorstel behoort daarom inzicht te geven in welke kosten en opbrengsten aan een vervolg zijn verbonden.

Op tal van plekken worden projecten uitgevoerd die moeten bijdragen aan het verbeteren en verder ontwikkelen van het recreatiegebied. De Groenalliantie en Staatsbosbeheer vinden het belangrijk dat tijdig een beheertoets (Beheerkostenberekening & Analyses) wordt uitgevoerd.

3.3.1. Plan- en projectvoorbereiding

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een advies dat de kwaliteiten en potentie van het gebied omschrijft. Onderdeel daarvan is een analyse van (potentiële) bezoekers. Daarnaast bevat het advies aanbevelingen voor mogelijke differentiatie tussen gebieden, beheer en investeringsmaatregelen.

Wat gaan we er voor doen

Soms is het wenselijk om, voorafgaand aan een ontwikkelplan, te starten met een verkenning. Een ontwikkelplan met stevig draagvlak in de omgeving vraagt immers om grondige voorbereiding. Als basisinformatie voor een ontwikkelplan (of kleinere aanpassingen) in het gebied wordt een vraaganalyse van bezoek en omgeving gemaakt dat resulteert in een analyse van trends en kansen, en een advies.

3.4.Overhead

3.4.1. Bestuursproducten

3.4.1.1. Accountmanagement

Wat willen we bereiken

De accountmanager is een deskundig aanspreekpunt voor het recreatieschap en een opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten.

Wat gaan we er voor doen

Met de bestuurlijk-juridische achtergrond en kennis organisatie fungeert de accountmanager als sparringpartner voor uw organisatie. Hij is opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten,

bewaakt de voortgang van de projecten en werkzaamheden die daaruit voortkomen en informeert u over de voortgang en de eindresultaten.

3.4.1.2. Bestuursadvies

Wat willen we bereiken

De bestuurssecretaris levert een effectieve ondersteuning en advisering van uw bestuur.

Wat gaan we er voor doen

De bestuurssecretaris is uw expert-sparringpartner. Hij adviseert en begeleidt uw bestuur en andere samenwerkingspartners. Met zijn/haar bestuurlijk-juridische achtergrond heeft hij/zij veel kennis van onder meer gemeenschappelijke regelingen. Hij/zij ondersteunt de uitvoering van bestuurlijke taken en besluitvormingsprocessen en denkt mee over bestuurlijke vraagstukken. Als rechterhand van het bestuur vertaalt de bestuurssecretaris uw besluiten naar concrete afspraken voor Staatsbosbeheer.

3.4.1.3. Secretariaat

Wat willen we bereiken

Het ambtelijk secretariaat zorgt ervoor dat de vergaderingen goed voorbereid en professioneel verlopen, dat de daarbij behorende vergaderstukken tijdig beschikbaar zijn en dat de archivering op orde is.

Wat gaan we er voor doen

De ambtelijke secretaris verzorgt de planning, organisatie, voorbereiding, verslaglegging en archivering van de bestuursvergaderingen. Met gedegen kennis van bestuurlijk-juridische processen bewaken de ambtelijk secretaris dat voldaan wordt aan de vereisten en bepalingen die onder meer de Wet Gemeenschappelijke Regelingen stelt.

3.4.2. Financiële diensten

3.4.2.1. Financieel beleid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een solide financieel beleid dat voldoet aan juridische en financiële vereisten, verordeningen, notities en kaders.

Wat gaan we er voor doen

Zorgvuldig terreinbeheer en -ontwikkeling vraagt om zorgvuldig budgetbeheer. De beschikbare middelen zijn immers bedoeld om de doelen en visie te realiseren voor uw gebieden. Door kennis, ervaring en netwerk worden de terreinen zo efficiënt mogelijk beheerd. Er wordt een intern inkoop- en beleidskader opgesteld, (Europese) aanbestedingen worden begeleid, contracten worden opgesteld, rapportages voor verantwoording en accountantscontrole worden verzorgd, en de verzekeringsportefeuille wordt gecoördineerd. Uiteraard volgens de wettelijke vereisten. En op onderwerpen wordt financieel advies gegeven.

3.4.2.2. Planning en (project)control

Wat willen we bereiken

Een Planning & Control-cyclus (P&C) is een wettelijke vereiste. En het geeft daarnaast kader en sturing aan het bestuur en biedt ondersteuning om de doelstellingen te bereiken.

Wat gaan we er voor doen

Deze P&C begint met het plannen van de jaarlijkse activiteiten (begroting) en eindigt met het vaststellen van het jaarresultaat en het samenstellen van de jaarrekening. Administratie (de vastlegging van financiële handelingen) maakt vanzelfsprekend onderdeel uit van P&C. Met de najaarsrapportage wordt de uitvoering van activiteiten bewaakt en wordt er voor gezorgd dat de bedrijfsvoering 'in control' blijft. Indien nodig wordt het voorgenomen beleid of de activiteiten en processen bijgesteld. Uiteraard binnen het extern kader van Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), fiscale wetgeving en andere wet- en regelgeving.

3.4.3. Juridische diensten

3.4.3.1. Aansprakelijkheid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een beperking van aansprakelijkheidsprocedures, -risico's en -kosten. Efficiënte afhandeling van klachten voorkomt bovendien eventuele beroepsprocedures bij de Nationale Ombudsman.

Wat gaan we er voor doen

Terreineigendom en -beheer brengen juridische verantwoordelijkheden met zich mee. Gezorgd wordt voor een onderbouwde afwijzing of toewijzing van claims, voor de (financiële) afhandeling ervan, of claims worden doorgestuurd naar de verantwoordelijke partij. Omgekeerd wordt gezorgd voor aansprakelijkheidstelling van derden bij schade aan de terreinen. Bij klachten op grond van de Algemene wet bestuursrecht wordt gezorgd voor correspondentie met de directe toezichthouder (Politie en OM), worden hoorzittingen voorbereid en worden beslissingen opgesteld. Verder worden beroepen van klagers bij de Nationale Ombudsman afgehandeld. In bezwaarprocedures wordt gezorgd voor de hoorzittingen en worden beslissingen op bezwaar opgesteld.

3.4.3.2. Juridische ondersteuning

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een goede en snelle juridische ondersteuning ter voorkoming en beperking van imagoschade en allerhande risico's.

Wat gaan we er voor doen

Voor effectief beheer en ontwikkeling van terreinen is een solide juridische basis onmisbaar. Daarom wordt vorm gegeven aan tal van overeenkomsten in het kader van beleid en uitvoering

van beheer, waaronder de samenwerking met derden (private en publieke partijen). Dat gebeurt onder andere door adviseren, beoordelen en/of opstellen van overeenkomsten.

3.4.3.3. Procederen

Wat willen we bereiken

Het voorkomen van een onnodige gerechtelijke procedure spaart tijd en geld. In die gevallen waarin geprocedeerd moet worden, wordt een vlotte en correcte afhandeling van de procedure beoogd en draagt zodoende bij aan een besparing van kosten en komt uw imago ten goede.

Wat gaan we er voor doen

Mochten conflicten met derden tot juridische procedures leiden, dan wordt er geprocedeerd als verweerder, eisende partij, gedaagde of belanghebbende en zijn de juristen het aanspreekpunt voor de advocaat. Ook worden collega's bijgestaan in juridische procedures, bijvoorbeeld als zij slachtoffer zijn van een delict of een ongeval. Als het nodig is, wordt er opgetreden als gemachtigde in een gerechtelijke procedure.

3.4.3.4. WOB-procedures

Wat willen we bereiken

Gestreefd wordt naar een snelle en correcte afhandeling van WOB-procedures.

Wat gaan we er voor doen

WOB-verzoeken worden in behandeling genomen. Ook kan een zienswijze opgesteld worden op een WOB-verzoek dat door derden wordt behandeld en waarin het recreatieschap derde-belanghebbende bent. Cruciaal hierbij is dat over de gevraagde informatie (documenten) beschikt kan worden.

3.5. Projectenkredieten

Er zijn bij het opstellen van deze conceptbegroting nog geen veranderingen bekend m.b.t. de lopende kredieten per 31-12-2022 zoals opgenomen in de jaarrekening 2022.

Bij de najaarsrapportage 2023 zal een geactualiseerd inzicht worden gegeven inclusief de eventueel vastgestelde aanvragen die ingediend worden voor de komende bestuursvergaderingen.

3.6. Mutaties reserves

Een meerjarenoverzicht van het verloop van de reserves is opgenomen onder hoofdstuk 5 Financiële Begroting.

3.7. Wat gaat het kosten

Programma Instandhouding gebieden	Lasten			Baten			Saldo		
	Begroting 2023	Indexering en overige mutaties	Begroting 2024	Begroting 2023	Indexering en overige mutaties	Begroting 2024	Begroting 2023	Indexering en overige mutaties	Begroting 2024
Totaal personeel	903.800	76.200	980.000	-	-	-	903.800	76.200	980.000
Totaal materieel	2.191.100	234.200	2.425.300	479.500	40.800	520.300	1.711.600	193.400	1.905.000
Totaal Gebiedsbeheer	3.094.900	310.400	3.405.300	479.500	40.800	520.300	2.615.400	269.600	2.885.000
Totaal personeel	41.700	2.700	44.400	-	-	-	41.700	2.700	44.400
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	41.700	2.700	44.400	-	-	-	41.700	2.700	44.400
Totaal personeel	182.500	11.700	194.200	-	-	-	182.500	11.700	194.200
Totaal Plannen maken	182.500	11.700	194.200	-	-	-	182.500	11.700	194.200
Totaal personeel	207.000	13.200	220.200	-	-	-	207.000	13.200	220.200
Totaal materieel	18.000	(10.000)	8.000	-	-	-	18.000	(10.000)	8.000
Overhead Bestuurlijke diensten	225.000	3.200	228.200	-	-	-	225.000	3.200	228.200
Totaal personeel	137.900	69.100	207.000	-	-	-	137.900	69.100	207.000
Totaal materieel	18.000	12.500	30.500	-	120.000	120.000	18.000	(107.500)	(89.500)
Overhead Financiële diensten	155.900	81.600	237.500	-	120.000	120.000	155.900	(38.400)	117.500
Totaal personeel	21.500	1.400	22.900	-	-	-	21.500	1.400	22.900
Totaal materieel	900	100	1.000	-	-	-	900	100	1.000
Overhead Juridische diensten	22.400	1.500	23.900	-	-	-	22.400	1.500	23.900
Totaal Overhead	403.300	86.300	489.600	-	120.000	120.000	403.300	(33.700)	369.600
Totaal Algemene middelen	-	-	-	3.350.985	97.015	3.448.000	(3.350.985)	(97.015)	(3.448.000)
Onvoorzien	1.085	(1.085)	-	-	-	-	1.085	(1.085)	-
Saldo	3.723.485	410.015	4.133.500	3.830.485	257.815	4.088.300	(107.000)	152.200	45.200
Uitgaven projectkredieten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	3.723.485	410.015	4.133.500	3.830.485	257.815	4.088.300	(107.000)	152.200	45.200
Totaal mutatie reserves	173.000	(115.000)	58.000	66.000	37.200	103.200	107.000	(152.200)	(45.200)
Verwacht resultaat	3.896.485	295.015	4.191.500	3.896.485	295.015	4.191.500	-	-	-

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd/ ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H / M / L	Impact (meerjarig)
1. Eindafrekening verstrekte subsidies	Niet langer opgenomen.	-	-	-
2. Meerjarige dekking begroting na uittreding provincie Zuid-Holland	Financiering exploitatie tekort door uittreding provincie Zuid-Holland vanaf 2026.	€ 600k	H	€ 1.200k
3. Economische grondzaken	Niet langer opgenomen	-	-	-
4. Prijsstijgingen hoger dan indexen	Vervallen	-	-	-

*De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risico1: Subsidietoekenningen en -afrekeningen

De Groenalliantie heeft enkele projecten lopen die deels gefinancierd worden door subsidiebijdragen. Subsidieverstrekkers letten bij de aanvraag, voortgangsrapportages en bij de definitieve afwikkeling scherp op de motivatie en inhoudelijke toelichtingen en onderbouwingen. Door onvoorziene omstandigheden kan het voorkomen dat het niet

mogelijk is om binnen het gestelde budget te blijven of dat er niet subsidiabele kosten gemaakt moeten worden om het project toch uit te kunnen voeren. Wij beschouwen dit als een gangbaar risico dat bovendien moeilijk te bepalen is. Daarnaast gaan wij bij projectvoorstellen uit van bruto bedragen exclusief eventuele subsidies. Een toegekende subsidie leidt dan tot een verlaging van de eigen bijdrage.

Risico 2: Meerjarige financiering na uittreding provincie Zuid-Holland

De jaren tot 2025 zijn er voor de dekking van de exploitatie van Groenalliantie geen financiële zorgen te verwachten. De financiële continuïteit voor de exploitatie is t/m 2021 voor 100% en daarna t/m 2025 voor 90% geborgd. Van de 10% is echter de helft retour aan de schappen gekomen, onder voorwaarden dit bedrag te gebruiken voor maatregelen doeltypes wijziging en het onderzoeken/inzetten van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en meer vrijwilligers. Door de verhoging van de deelnemersbijdrage in 2022 wordt het begrotingstekort opgevangen dat met ingang van 2022 ontstaat. Aan de hand van een monitoring en evaluatie van de beschikbare middelen wordt door de provincie in 2023 bepaald waarvoor en onder welke voorwaarden het flexibele deel van het budget per 2022 beschikbaar wordt gesteld. De eerste ambtelijke contacten zijn inmiddels gelegd. Dit wordt schapsbreed opgepakt. De periode na 2025 vraagt naar verwachting om meer keuzes en maatregelen en wordt in 2023 meer duidelijk hoe de situatie gaat worden. Vooralsnog gaan wij uit van een lagere bijdrage op jaarbasis van circa € 600k.

Omdat dit een concreet bedrag is wordt dit risico op 100% gewaardeerd. Wij verwachten binnen 2 jaar vanaf 2026 de begroting weer op orde te hebben, zodat het totale risico voor nu wordt ingeschat op € 1.200.000.

Risico 3: Economische grondzaken

Wij beschouwen dit als een gangbaar risico dat bovendien moeilijk te bepalen is.

Risico 4: Prijsstijgingen hoger dan de indexen

De begrotingen 2023 en 2024 zijn naar boven aangepast op basis van de laatste indexen. De geprognoseerde onttrekkingen aan de voorziening groot onderhoud zijn geïndexeerd met de laatste CPI van 11,8%. Met het aanpassen van de deelnemersbijdragen op basis van de index FKGR Hollands-Midden zijn de begrotingen 2023 en 2024 vooralsnog sluitend gekregen.

Daarnaast biedt de Provincie Zuid-Holland inmiddels de mogelijkheid om op basis van ontstane tekorten door de prijsstijgingen alsnog aanspraak te maken op een geïndexeerde boekjaarsubsidie.

Ratio Weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen wordt berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Rekening houdend met de resterende claims en het voordelig resultaat 2022 bedraagt de Algemene Reserve ultimo 2024 € 2,5 mln. De gekwantificeerde risico's bedragen € 1,2 mln. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen ruim 2. Dit komt overeen met waarderingscijfer A, uitstekend.

Kengetallen BBV

In het BBV (=financiële regelgeving voor gemeenten, provincies, Gemeenschappelijke Regelingen) staat dat er in de jaarstukken enkele kengetallen moeten worden opgenomen.

Normen:

Netto schuldquote: < 90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal, > 130% is meest risicovol.

Solvabiliteitsratio: > 50% is minst risicovol, 20 - 50% is neutraal, < 20% is meest risicovol.

Structurele exploitatieruimte: evenwicht (0 of positief).

De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
netto schuldquote	-116	-117	-118	-120
solvabiliteitsrisico	80%	83%	91%	90%
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande lasten voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande lasten van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande lasten, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elk jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is. In 2023 wordt gestart met de nieuwe herijking die in het TBM 2024 zal worden doorgevoerd.

Onderstaande tabel laat het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud zien voor de komende jaren.

STAND VOORZIENING	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Stand voorziening 1 januari	1.201.774	1.747.303	1.635.809	1.748.799	1.350.353	372.853	450.399	686.575	783.988	757.594	585.106
Dotatie	946.000	969.650	1.056.919	1.056.919	1.056.919	1.056.919	1.056.919	1.056.919	1.056.919	1.056.919	1.056.919
Onttrekking (incl P en Index)	400.471	1.081.144	943.928	1.455.365	2.034.418	979.373	820.742	959.506	1.083.312	1.229.407	1.042.330
Stand voorziening 31 december	1.747.303	1.635.809	1.748.799	1.350.353	372.853	450.399	686.575	783.988	757.594	585.106	599.694

De dotatie en onttrekkingen vanaf 2024 zijn geïndexeerd met 9,0%.

Daarnaast wordt een opslag toegepast van 30% voor de begeleidingsuren. Per saldo is de komende jaren een extra dotatie nodig van € 155.000.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden/ schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar.

Bij dit schap wordt voldaan aan de kasgeldlimiet, aangezien er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's.

De renterisiconorm is voor dit schap niet van toepassing, aangezien er geen sprake is van opgenomen geldleningen. Ook voor de komende 4 jaren worden geen geldleningen verwacht.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten.

EMU saldo

Omdat het begrotingstotaal van het Recreatieschap onder de grens van €20 miljoen ligt is toelichting van het EMU saldo niet verplicht en derhalve niet opgenomen.

4.4 Grondbeleid

Binnen het bestaande grondbeleid staan de volgende uitgangspunten centraal:

- Grond is een middel en geen doel;
- Bij en met de inzet van grond wordt financiële optimalisatie nagestreefd;
- Bij en met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht;
- Hoewel de Groenalliantie zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen – actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie;
- De Groenalliantie werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen;
- De Groenalliantie zet in op risicomanagement dat past bij het specifieke risicoprofiel. Daarbij geldt dat de Groenalliantie in beginsel niet risicodragend deelneemt in gebieds- en vastgoed)ontwikkelingen en niet zelf grond- of opstalexploitaties voert, en
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht geweest op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting, zulks in relatie tot de met eigendom/erfpacht samenhangende kosten.

4.5 Bedrijfsvoering

Groenalliantie is een bestuurlijke organisatie en heeft geen eigen personeel in dienst. Uitvoering van de eigen kerntaken vereist derhalve een derde uitvoerende partij. Dit is Staatsbosbeheer. De samenwerking is eind 2018 verlengd tot en met 2025. Bij de samenwerkingsovereenkomst hoort een volmacht- en mandaatlijst.

De personele component van de dienstverlening door Staatsbosbeheer in 2024 blijkt uit de volgende tabel.

Productomschrijving	Totaal Gebiedsbeheer	Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	Totaal Plannen maken	Totaal Overhead	Totaal
Beheerinformatie	74.300				74.300
Uitvoeren Terreininspecties	79.700				79.700
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	25.500				25.500
Uitvoeren en begeleiding Terreinbeheer (30% Regulier onderhoud)	318.700				318.700
Omgevingscommunicatie	166.700				166.700
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	100.400				100.400
Toezicht en Handhaving	192.800				192.800
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	21.900				21.900
Vrijwilligers en actief burgerschap		44.400			44.400
Plan- en projectvoorbereiding			194.200		194.200
Accountmanagement				76.700	76.700
Bestuursadvies				96.300	96.300
Secretariaat				47.200	47.200
Financieel beleid				13.000	13.000
Projectcontrol				58.000	58.000
Planning en control				136.000	136.000
Aansprakelijkheid				5.300	5.300
Juridische ondersteuning				15.100	15.100
Procederen				1.300	1.300
WOB-procedures				1.200	1.200
Subtotaal reguliere dienstverlening	980.000	44.400	194.200	450.100	1.668.700
Dienstverlening in uitgaven voorziening groot onderhoud	212.000				212.000
Totaal					1.880.700

Op de dienstverlening is de index van 6,4% toegepast t.o.v. 2023.

Er wordt aferekend op basis van werkelijke uren maal het afgesproken tarief conform de PDC en Samenwerkingsovereenkomst.

Met inachtneming van het totale budget voor de dienstverlening, uitgezonderd goedgekeurd meerwerk.

Voor de begeleidingsuren van het terreinbeheer (regulier- en groot onderhoud) wordt een norm gehanteerd van 30% van de werkelijke materiele uitgaven.

5. Financiële begroting

Staat van baten en lasten over 2024

Programma Instandhouding gebieden	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting 2023	Concept Begroting 2024	Begroting 2023	Concept Begroting 2024	Begroting 2023	Concept Begroting 2024
Beheerinformatie	69.800	74.300	-	-	69.800	74.300
Uitvoeren Terreininspecties	74.900	79.700	-	-	74.900	79.700
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	24.000	25.500	-	-	24.000	25.500
Uitvoeren en begeleiding Terreinbeheer (30% Regulier ond)	282.200	318.700	-	-	282.200	318.700
Omgevingscommunicatie	156.700	166.700	-	-	156.700	166.700
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	94.400	100.400	-	-	94.400	100.400
Toezicht en Handhaving	181.200	192.800	-	-	181.200	192.800
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	20.600	21.900	-	-	20.600	21.900
Totaal personeel	903.800	980.000	-	-	903.800	980.000
Regulier onderhoud materieel (obv TBM 2023 + 9%)	961.800	1.062.300	-	-	961.800	1.062.300
Dotatie voorziening groot onderhoud	946.000	946.000	-	-	946.000	946.000
Extra dotatie voorziening groot onderhoud index 9%	-	155.000	-	-	-	155.000
Afschrijving maatschappelijk nut t.l.v. de afschrijvingsreserve	66.000	103.200	-	-	66.000	103.200
Afschrijving maatschappelijk nut investeringen vanaf 2019	64.000	46.200	-	-	64.000	46.200
Cameratoezicht	15.000	-	-	-	15.000	-
Energie- en waterverbruik	5.000	5.500	-	-	5.000	5.500
Subsidies natuurbeheer	-	-	7.200	8.000	(7.200)	(8.000)
Belastingen	59.000	50.000	-	-	59.000	50.000
Verzekeringen	13.700	12.000	-	-	13.700	12.000
Advieskosten, taxatie en notaris	10.900	10.000	-	-	10.900	10.000
Advieskosten Bezwaar en Beroep	200	300	-	-	200	300
Precario (PM)	-	-	-	-	-	-
Huren en pachten	1.400	1.600	460.000	500.000	(458.600)	(498.400)
Diverse baten. Jaarlijkse vrijval voorziening afkoopsommen	-	-	7.300	7.300	(7.300)	(7.300)
Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen	-	-	5.000	5.000	(5.000)	(5.000)
Bijdrage derden (Heemtuin)	8.200	8.200	-	-	8.200	8.200
Publiciteit, promotie en voorlichting	39.900	25.000	-	-	39.900	25.000
Totaal materieel	2.191.100	2.425.300	479.500	520.300	1.711.600	1.905.000
Totaal Gebiedsbeheer	3.094.900	3.405.300	479.500	520.300	2.615.400	2.885.000
Vrijwilligers en actief burgerschap	41.700	44.400	-	-	41.700	44.400
Totaal personeel	41.700	44.400	-	-	41.700	44.400
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	41.700	44.400	-	-	41.700	44.400
Plan- en projectvoorbereiding	182.500	194.200	-	-	182.500	194.200
Totaal personeel	182.500	194.200	-	-	182.500	194.200
Totaal Plannen maken	182.500	194.200	-	-	182.500	194.200
Accountmanagement	72.100	76.700	-	-	72.100	76.700
Bestuursadvies	90.500	96.300	-	-	90.500	96.300
Secretariaat	44.400	47.200	-	-	44.400	47.200
Totaal personeel	207.000	220.200	-	-	207.000	220.200
Bestuurssecretaris/Secretariaat	18.000	8.000	-	-	18.000	8.000
Totaal materieel	18.000	8.000	-	-	18.000	8.000
Overhead Bestuurlijke diensten	225.000	228.200	-	-	225.000	228.200
Financieel beleid	12.300	13.000	-	-	12.300	13.000
Projectcontrol	-	58.000	-	-	-	58.000
Planning en control	125.600	136.000	-	-	125.600	136.000
Totaal personeel	137.900	207.000	-	-	137.900	207.000
Accountantskosten	17.500	18.000	-	-	17.500	18.000
Treasury (bankkosten resp. rentebaten)	500	500	-	120.000	500	(119.500)
Fiscaal advies	-	2.000	-	-	-	2.000
Advieskosten implementatie "rechtmatigheidsverantwoording"	-	10.000	-	-	-	10.000
Totaal materieel	18.000	30.500	-	120.000	18.000	(89.500)
Overhead Financiële diensten	155.900	237.500	-	120.000	155.900	117.500
Aansprakelijkheid	5.000	5.300	-	-	5.000	5.300
Juridische ondersteuning	14.200	15.100	-	-	14.200	15.100
Procederen	1.200	1.300	-	-	1.200	1.300
WOB-procedures	1.100	1.200	-	-	1.100	1.200
Totaal personeel	21.500	22.900	-	-	21.500	22.900
Advieskosten	900	1.000	-	-	900	1.000
Totaal materieel	900	1.000	-	-	900	1.000
Overhead Juridische diensten	22.400	23.900	-	-	22.400	23.900
Totaal Overhead	403.300	489.600	-	120.000	403.300	369.600
Indexatie bijdrage 2024 provincie Zuid-Holland	-	-	-	-	-	-
Boekjaarsubsidie provincie Zuid-Holland	-	-	1.644.685	1.644.700	(1.644.685)	(1.644.700)
Deelnemersbijdragen	-	-	1.706.300	1.803.300	(1.706.300)	(1.803.300)
Totaal Algemene middelen	-	-	3.350.985	3.448.000	(3.350.985)	(3.448.000)
Onvoorzien	1.085	-	-	-	1.085	-
Saldo	3.723.485	4.133.500	3.830.485	4.088.300	(107.000)	45.200
Uitgaven projectkredieten	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	3.723.485	4.133.500	3.830.485	4.088.300	(107.000)	45.200
Totaal mutatie reserves	173.000	58.000	66.000	103.200	107.000	(45.200)
Verwacht resultaat	3.896.485	4.191.500	3.896.485	4.191.500	-	-

Meerjarenbegroting

Recreatieschap Groenalliantie Meerjarenraming 2024-2027	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Gebiedsbeheer	3.405.300	3.405.300	3.405.300	3.405.300
Maatschappelijke betrokkenheid	44.400	44.400	44.400	44.400
Plannen maken	194.200	194.200	194.200	194.200
Overhead en onvoorzien	489.600	489.600	489.600	489.600
Lasten uit gewone bedrijfsvoering	4.133.500	4.133.500	4.133.500	4.133.500
Gebiedsbeheer	520.300	520.300	520.300	520.300
Overhead (Treasury)	120.000	120.000	120.000	120.000
Provinciale boekjaarsubsidie *	1.644.700	1.644.700	1.644.700	1.644.700
Deelnemersbijdragen	1.803.300	1.803.300	1.803.300	1.803.300
Baten uit gewone bedrijfsvoering	4.088.300	4.088.300	4.088.300	4.088.300
Saldo	45.200	45.200	45.200	45.200
Toevoeging reserves	58.000	58.000	58.000	58.000
Ottrekking reserves	103.200	103.200	103.200	103.200
Saldo toevoeging en onttrekking reserves	-45.200	-45.200	-45.200	-45.200
Resultaat	0	0	0	0

* Provinciale boekjaarsubsidie

Vanaf het begrotingsjaar 2026 zal de subsidiebijdrage vanuit de provincie Zuid-Holland op een andere grondslag worden vastgesteld. Op het moment van het opstellen van de begroting 2024 en verder is nog niet bekend in welke vorm en voor welk bedrag dit zal worden vastgesteld.

Vooralsnog gaan wij uit van een sluitend meerjarig perspectief tot en met 2027, uitgaande van een continuering van de provinciale bijdrage of anderszins van € 1,6 mln. op jaarbasis.

Deelnemersbijdragen

De verdeling over de deelnemende gemeenten is als volgt:

Recreatieschap Groenalliantie Deelnemersbijdragen	Begroting 2024	Begroting 2023	Realisatie 2022
Gemeente Krimpen a/d IJssel	233.000 13%	222.600 13%	216.200 13%
Gemeente Krimpenerwaard	452.000 25%	428.500 25%	415.300 25%
Gemeente Gouda	586.900 33%	557.600 33%	541.500 33%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	283.200 16%	267.000 16%	259.100 16%
Gemeente Waddinxveen	248.200 14%	230.600 14%	222.600 13%
Totaal deelnemersbijdragen	1.803.300	1.706.300	1.654.700
Per inwoner	7,92	7,57	7,27
Effectieve index per inwoner	4,62%	4,13%	2,25%

Meerjarenbalans

Bedragen * € 1.000

Stand per 31 december	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Materiële Vaste activa	4.253	5.005	4.905	4.805	4.705	4.605
Vlottende activa	8.844	7.022	7.077	6.736	5.818	5.952
Totaal activa	13.097	12.027	11.982	11.541	10.523	10.557

Eigen vermogen	10.722	9.791	9.633	9.591	9.549	9.507
Voorzieningen	1.842	1.636	1.749	1.350	374	450
Vlottende passiva	533	600	600	600	600	600
Totaal passiva	13.097	12.027	11.982	11.541	10.523	10.557

Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie:

De uitgangspunten, die bij het samenstellen van deze begroting zijn gehanteerd, zijn vermeld in hoofdstuk 2 van deze begroting.

De geprognosticeerde balanscijfers lichten we hierna op hoofdlijnen toe.

Materiële vaste activa

De afname in de materiële vaste activa betreft de jaarlijkse afschrijvingen.

Vlottende activa

De vlottende activa is bepaald door het verschil te nemen tussen het "totaal passiva per jaar" minus het totaal van de materiële vaste activa.

Voorziening groot onderhoud

Groot onderhoud is noodzakelijk om de duurzame instandhouding van de gebieden te garanderen. Regulier onderhoud kent een jaarlijkse cyclus. Groot onderhoud heeft een cyclus groter dan één jaar. Voor het verrichten van groot onderhoud is deze voorziening beschikbaar. Het doel van deze voorziening is de lasten van groot onderhoud gelijkmatig over de jaren te verdelen.

Voorziening afkoopsommen

In 2016 is een afkoopsum van de Provincie Zuid-Holland ontvangen ten behoeve van toekomstig onderhoud voor het fietspad Hillekade. Deze afkoopsum valt in 20 jaar vrij ten gunste van de exploitatie.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn in de meerjarenraming constant gehouden.

Reserves

	Saldo 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2024
ALGEMENE RESERVE	2.979		-471	2.508		-18	2.490
BESTEMMINGSRESERVES							
Investeringsreserve GA	2.911		-818	2.093			2.093
Investeringsreserve Groen voor iedereen	1.102		-452	650		-95	555
Reserve kwaliteitsimpuls recreatiegebieden KW	260			260			260
Vervangingsinvesteringen Reserve GA	805	58		863	58	-3	918
Provinciale reserve	337			337			337
Afschrijvingsreserve	2.328	818	-66	3.080		-100	2.980
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	7.743	876	-1.336	7.283	58	-198	7.143
TOTAAL RESERVES	10.722	876	-1.807	9.791	58	-316	9.633

	Saldo 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2026	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2027
ALGEMENE RESERVE	2.490			2.490			2.490			2.490
BESTEMMINGSRESERVES										
Investeringsreserve GA	2.093			2.093			2.093			2.093
Investeringsreserve Groen voor iedereen	555			555			555			555
Reserve kwaliteitsimpuls recreatiegebieden KW	260			260			260			260
Vervangingsinvesteringen Reserve GA	918	58		976	58		1.034	58		1.092
Provinciale reserve	337			337			337			337
Afschrijvingsreserve	2.980		-100	2.880		-100	2.780		-100	2.680
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	7.143	58	-100	7.101	58	-100	7.059	58	-100	7.017
TOTAAL RESERVES	9.633	58	-100	9.591	58	-100	9.549	58	-100	9.507

Algemene reserve

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

De mutatie in 2023 (€ 471) betreft de verwachte onttrekking op basis van de lopende kredieten per 31-12-2022.

De onttrekking 2024 (€ 18) is gebaseerd op de ingediende bestuursvoorstellen van maart 2023.

Investeringsreserve

De Investeringsreserves zijn gevormd om kredietaanvragen te financieren.

De mutatie in 2023 (€ 818) betreft de verwachte onttrekking op basis van de lopende kredieten per 31-12-2022.

Er zijn nog geen nieuwe investeringsvoorstellen ingediend m.b.t. de investeringsreserve.

Investeringsreserve 'Groen voor iedereen'

De mutatie in 2023 (€ 452) betreft de verwachte onttrekking op basis van de lopende kredieten per 31-12-2022.

De onttrekking 2024 (€ 95) is gebaseerd op de ingediende bestuursvoorstellen van maart 2023.

Reserve Kwaliteitsimpuls KW

Het doel van deze reserve is het dekken van kosten voor Kwaliteitsimpuls in het recreatiegebied Krimpenerwaard.

Reserve vervangingsinvesteringen

Deze reserve is bedoeld om toekomstige vervangingen van bruggen en steigers met een investering van meer dan € 50.000 te financieren.

De mutaties betreffen de jaarlijkse structurele toevoeging vanuit de programmabegroting.

De onttrekking 2024 (€ 3) is gebaseerd op de ingediende bestuursvoorstellen van maart 2023.

Provinciale reserve

Vanuit de boekjaarsubsidie is vanuit PZH vastgesteld dat van het positieve resultaat een deel naar de reserve Provinciale gelden gaat. Dat deel is gebaseerd op het aandeel van PZH in de totale bijdragen.

Voor het begrotingsjaar 2021 moet de vaststelling door de provincie nog plaatsvinden.

Afschrijvingsreserve

De afschrijvingsreserve dekt toekomstige afschrijvingslasten van materiele activa met maatschappelijk nut.

De afschrijvingsreserve wordt gevoed bij activering van projecten door overheveling vanuit de investeringsreserve.

De jaarlijkse onttrekking betreft de reële afschrijvingslast in dat jaar.

6. Bijlagen

Bijlage "Bedragen per taakveld"

Verdeling taakvelden	2024		
	Lasten	Baten	Saldo
0.4 - Overhead	489.100		489.100
0.5 - Treasury	500	120.000	119.500-
0.8 - Overige baten en lasten			-
0.10 - Mutaties in reserves	58.000	103.200	45.200-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.643.900	520.300	3.123.600
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten		3.448.000	3.448.000-
Totaaltelling lasten en baten	4.191.500	4.191.500	-